

- [O nama](#)
- [U medijima](#)
- [DOKUMENTI](#)
- [TONOVI](#)

Obris.org

Obrana i sigurnost

- [Istaknuto](#)
- [Regija »](#)
- [Europa »](#)
- [NATO »](#)
- [Svijet »](#)
- [Predstavljamo](#)

Subscribe via [RSS Feed](#)

- [Obrana](#)
- [Sigurnost](#)
- [Unutarnji poslovi](#)

- [Vanjska politika](#)
- [Krize](#)
- [Misije](#)
- [Sabor](#)
- [Vojna industrija RH](#)
- [Ostalo](#)

[EU](#), [Europa](#), [Hrvatska](#), [Istaknuto](#), [Obrana](#) | 29/11/2025, 13:54 [Edit this post](#)

Za razliku od RH, Francuska kreće dragovoljno!

„Jedini način za izbjegavanje opasnosti je da se za nju pripremite“, izjavio je francuski predsjednik Emmanuel Macron tijekom posjeta bazi francuskih Kopnenih snaga Varcès-Allières-et-Risset kod Grenobla na jugoistoku države. Izjava: „Moramo se mobilizirati, mobilizirati naciju da se brani, da bude spremna i ostane poštovana“, samo je dio tekuće debate u Francuskoj, o konkretnim načinima suočavanja nacije zadnjih desetljeća nenavikle na rat, s novim prijetnjama koje vlasti nakon agresije na Ukrajinu posebno centriraju prema Ruskoj Federaciji. Sve je to dostiglo i jednu novu razinu izjavama novopostavljenog načelnika Glavnog stožera, generala Fabiena Mandona, koji je nedavno objasnio da se francusko vojno planiranje sada zasniva na pretpostavci o sukobu s Rusijom u iduće tri do četiri godine.

Francuska trenutno ima oko 202.000 ljudi u djelatnom sastavu i još oko 38.500 rezervista (uz još i 31.500 ljudi u žandarmeriji), čime ima druge po veličini Oružane snage u EU, iza Poljske. Ove se snage do 2030. godine planira povećati na oko 210.000 profesionalaca te oko 100.000 pričuvnika. Ujedno, ta struktura bi sada trebala biti i nadograđena i trećom razinom – dragovoljcima. „Novi oblik vojne službe nas vodi u smjeru hibridizacije Oružanih snaga“, izjavio je Thomas Gassilloud, koji je do lipnja 2024. bio i predsjednikom Odbora za nacionalnu obranu i Oružane snage francuske Nacionalne skupštine, dodavši – „Otišli smo predaleko u smjeru potpune profesionalizacije“. „Mi se ne možemo vratiti u vrijeme opće obveze služenja“, kazao je Macron, no „ovaj hibridni model vojske odgovara predstojećim prijetnjama i rizicima, te spaja mlade na nacionalnoj službi, rezerviste i djelatnu vojsku“.

Dragovoljna „nacionalna služba“

Riječ je tu o novom sustavu „nacionalne službe“ koju se planira postupno pokrenuti od idućeg ljeta, prvenstveno za mlade muškarce i žene u dobi od 18 i 19 godina

(oko 80 posto obveznika) – dok bi ostatak mogao biti i do 25 godina starosti, ako se radi o osobama sa specifičnim sposobnostima (recimo, inženjerskim ili medicinskim). Za sudjelovanje se uz smještaj te hranu, odoru i opremu, predviđa mjesečna naknada od barem 800 eura (manje od minimalne plaće), kao i popust od 75 posto na putovanja željeznicom. Time bi Francuska željela odgovoriti na razne i „sve oštrije prijetnje“, a Oružane snage bi trebale profitirati od motiviranih mladih muškaraca i žena, koji bi trebali služiti do 10 mjeseci (uključujući tu i mjesec dana obuke). Oni bi time potencijalno trebali dopuniti sastav profesionalnih vojnika, a možda ih i zamijeniti na neborbenim zadaćama – dok se od predsjednika Macrona moglo čuti i da bi parlament ovu službu u slučaju neke velike buduće krize mogao iz dragovoljne pretvoriti i u obveznu (što bi po njemu ipak bilo „iznimno“). Ne skriva se ni nadu da bi veći broj dragovoljaca mogao kasnije i ostati u Oružanim snagama. „*To je potez povjerenja u našu mladost*“, objavio je Macron.

U očekivanju posjete Macrona pripadnicima 27. brigade brdskog pješastva i objava o novom sustavu dragovoljnog služenja, u javnost su 27. studenog bili pušteni i rezultati istraživanja javnog mnijenja na tu temu. Anketa koju je za francusku televiziju BFMTV provela specijalizirana agencija Elabe, pokazala je u četvrtak 27. studenog da 73 posto ispitanika podržava ovu mjeru, 18 posto se protivi, a 9 posto se snažno protivi. Mladi ljudi u godištim od 25 do 34 godine su bili manje oduševljeni, ali i u toj je skupini bilježena podrška od 60 posto – dok preko 8 u svakih 10 Francuza starijih od 65 godina podržava spomenutu najavu predsjednika Macrona. Očekuje se da ukupan broj tako pozvanih osoba bude ograničen na 3.000 u 2026. godini, da bi se onda postupno povećavao – do 10.000 sudionika 2030., pa možda i do 50.000 u 2035. godini (ovisno o razvoju prijetnji). Njima se najavljuje služba u samoj Francuskoj i u prekomorskim departmanima, ali ne i u nacionalnim vojnim poduhvatima u inozemstvu – dok bi se nakon okončanja službe obveznici mogli bilo vratiti u civilni život, ostajući dio pričuve, ili produžiti rad u Oružanim snagama.

Ako ne znaš što je bilo...

Najavljeni novi sustav dragovoljnog služenja vojne obveze u određenoj mjeri predstavlja i daljnji razvoj sustava „*Univerzalne nacionalne službe*“, četverotjednog tečaja s ponešto prakse, kojeg je Emmanuel Macron uspostavio već u svom prvom predsjedničkom mandatu – i kojim se nastojalo ojačati nacionalnu koheziju po terorističkim napadima 2010. godine. No, ta se shema pokazala skupom i slabo posjećenom vrstom ljetnoga kampa, te je i okončana početkom ove godine. Cijenu ovog sada najavljenog novog sustava dragovoljnog služenja vojne obveze u Francuskoj procjenjuje se na 2 milijarde eura godišnje, što je i sam Macron proglasio „*velikom i nužnim poduhvatom*“. Ipak, to bi bio tek dio dodatnih investiranja u obranu, koje se najavljuje u iznosu od 6,5 milijardi eura tijekom iduće dvije godine. Sve to je dio aktualnog plana za trošenje 64 milijarde eura na obranu u 2027. godini, zadnjoj u Macronovu drugom mandatu (što je porast od oko 32 milijarde eura, koliko se za obranu bilježilo kada je postao predsjednikom 2017. godine).

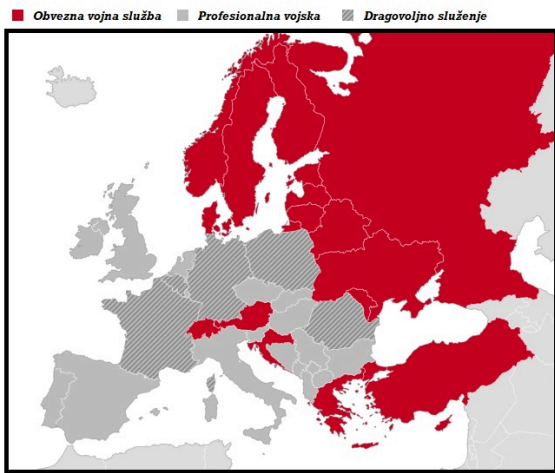
Novačenje u Francuskoj 1793. godine

Napomenimo da je u Francuskoj obvezno služenje vojne obveze bilo tradicija još od vremena Francuske Revolucije, kada se od 1793. spominjalo privremeno masovno novačenje poznato pod nazivom „*Levée en masse*“). Još je zakon o novačenju „*Jourdan-Delbrel*“ iz rujna 1798 govorio: „*Svaki Francuz je vojnik i ima obvezu braniti domovinu*“, a slične se izjave bilježilo i 1871., kad je tadašnji ministar i kasniji premijer Léon Gambetta po porazu od Prusa 1871. kazao „*Kada se u Francuskoj rodi građanin, on se rodi kao vojnik*“. Ročna vojska je sudjelovala u prvom i drugom Svjetskom ratu, kao i u ratu u Indo-Kini (od 1947. do 1954.), dok je rat za neovisnost Alžira (1954. do 1962.) ujedno bio i zadnji sukob kojeg je Francuska vodila ročnom vojskom (bilježilo se preko 12.000 mrtvih). No, od dvije godine trajanja službe 1913. postupno se od 1962. došlo na 18 mjeseci, 1970. na 12 mjeseci, i od 1992. konačno na 10 mjeseci službe, sada i s opcijom civilnog služenja. Obvezno služenje vojne obveze se krenulo postupno ukidati s 1997. godinom, za mandata predsjednika Jacques Chiraca, u sklopu sigurnosnih pogodnosti tijekom kraja Hladnoga rata – da bi zadnji ročnici izašli iz sustava 2001. godine, od kada se bilježilo i više rasprava te pokušaja ponovnog uvođenja ove obveze. Iako ni sada nema naznaka ponovnog uvođenja sustava obveznog služenja vojne obveze u Francuskoj, Macron je uvođenje te jedne drugačije forme služenja vojne obveze 27. studenog 2025. godine kratko obrazložio izjavom „*Treba nam mobilizacija*“.

A kako stvari stoje drugdje širom Europe?

Francuska time dolazi na razinu i niza drugih europskih država, koje su u raznim oblicima krenule jačati svoju obranu novim sustavima izvršenja vojne obveze građana. Dok je Velika Britanija 2024. godine za mandata premijera Rishija Sunaka kratkotrajno promišljala uvođenje obveznog služenja vojne obveze, iz Španjolske se čulo da tako nešto „*nikome nije ni palo na pamet*“. Zato je Belgija od 12. studenog ove godine iz svog Ministarstva obrane krenula slati službena pisma mladima od 17 godina, pozivajući ih da se prijave dragovoljno za naknadu od oko 2.000 eura mjesečno – dok se samo dan kasnije, u četvrtak 13. studenog, i iz Njemačke čulo da je između demokršćana i socijaldemokrata postignut veliki sporazum o budućem ustroju sustava služenja vojne obveze u državi (koji bi trebao biti zakonodavno reguliran u prosincu ove godine). Konkretno, dogovoreno je da će se i mladim muškarcima i ženama krenuti slati upitnik o interesu za vojnu službu od 6 mjeseci, na koji mladići moraju obvezno odgovoriti. Za one koje takav poziv potakne na dragovoljno služenje vojne obveze predviđa se otprilike 2.600 eura bruto mjesečno, a u slučaju odluke o služenju i na duži rok, spominje se davanje subvencija za vozačku dozvolu za automobile ili kamione. Tek ako se takvim pozivom ne prikupi dovoljan broj kandidata, krenulo bi se i prema uvođenju šireg koncepta obveznog služenja.

Za razliku od svega toga, istog tog četvrtka 13. studenog je u Republici Hrvatskoj na snagu stupio izmijenjeni Zakon o obrani, kojim se odlučilo uvesti model služenja vojne obveze nazvan „*Temeljno vojno osposobljavanje*“, u predviđenom trajanju od dva mjeseca, s naknadom od oko 1.100 eura neto mjesečno – ali za sve muškarce obvezno, te uz malo vjerojatnosti za bitnijim dragovoljnim odazivom ženskih kandidata. Dakle, za razliku od Francuske, Njemačke ili Belgije, Hrvatska je time postala najsvježiji primjer praktičnog uvođenja obveznog vojnog roka u Europi (nakon Latvije koja je takav sustav krenula primjenjivati od 1. siječnja 2024. godine). No, dok se u saborskim raspravama sredinom ovog srpnja i onda opet krajem listopada često moglo čuti pozivanje zastupnika na primjer Švicarske, kao zemlje s obveznim služenjem vojne obveze – spomenimo da se baš ta ista Švicarska u nedjelju 30. studenog sprema glasovati na izjašnjanju o zamjeni obveznog služenja vojne obveze samo za muškarce, s obveznom civilnom službom za sve.

*** ovaj tekst je dio projekta “Domovini vjeran!” i objavljen je uz financijsku potporu Agencije za elektroničke medije iz Programa za poticanje novinarske izvrsnosti**

Recommend [Sign Up](#) to see what your friends recommend.

Vezani Tekstovi:

1. [Povratak vojnog roka u Njemačku, u RH rasprava tek slijedi \(9\)](#)
2. [Protuzračna obrana Europe: francuska konferencija nasuprot njemačkom projektu \(8\)](#)
3. [I Francuska pomaže u hrvatskom predsjedanju EU \(7\)](#)
4. [Macron u Hrvatskoj – borbeni avioni i EU teme \(7\)](#)
5. [Hrvatsko-francusko partnerstvo na području obrane \(7\)](#)

Tags: [dragovoljno služenje](#), [Francuska](#), [Hrvatska](#), [Njemačka](#), [vojni rok](#)

Share:

[Tweet](#)

Author: [Igor Tabak](#)

Video prilog dana

How Ukraine is using 'the ...

'So odd': Ex-CIA operative ...

Moldova police say they f...

Fight for Bakhmut intensifi...

- [28.9.2023. - ForcesNews - Ratovanje širom raznih domena u Ukrajini](#)

- [27.9.2023 - CNN - Dronovi i informacijski rat u Ukrajini](#)
- [13.3.2023. - France24 - Manevri ruskih pristalica u Moldovi](#)
- [12.3.2023. - Euronews - Rusi jačaju pritisak na Bahmut](#)

- [O nama](#)
- [U medijima](#)
- [DOKUMENTI](#)
- [TONOVI](#)

Copyright © 2025 — [Obrana i sigurnost](#). All Rights Reserved Designed by [WPZOOM](#)
Content Protected Using [Blog Protector](#) By: [PcDrome](#).